

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

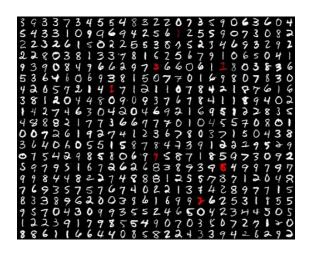
ΔΠΜΣ: Επιστήμης Δεδομένων και Μηχανικής Μάθησης

Μάθημα: Αναγνώριση Προτύπων

Εργαστήριο 1: Οπτική Αναγνώριση Ψηφίων

Μηναδάχης Βασίλης: 03400143 Στεφανής Μιχαήλ: 03400156

Νοέμβριος, 2021

Για την επίλυση όλων των ερωτημάτων έγινε η χρήση των βιβλιοθηκών numpy, scikitlearn, pytorch, seaborn και matplotlib της python.

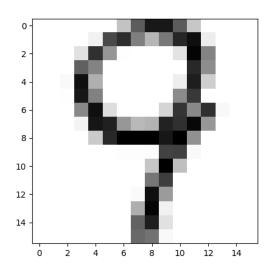
Το πρώτο στάδιο αφορά την εισαγωγή των train και test δεδομένων από μορφή αρχείου κειμένου (.txt) στον κώδικα της python. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση της συνάρτησης np.genfromtxt(). Έπειτα, ακολουθώντας τις οδηγίες της εκφώνησης δημιουργήθηκαν τα εξής arrays δεδομένων:

Ονομασία	Δ ιαστάσεις
train_features	7291x256
$train\_labels$	7291
$test\_features$	2007x256
$\operatorname{test\_labels}$	2007

Πίναχας 1: Διαστάσεις των training και test dataset.

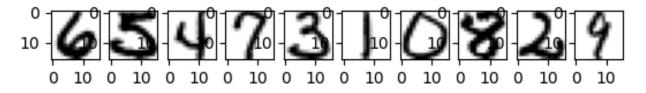
Βήμα 2

Στο **2ο** βήμα σχεδιάστηκε το υπ'αριθμόν 131 ψηφίο των train δεδομένων χρησιμοποιώντας συναρτήσεις της βιβλιοθήκης matplotlib και συγκεκριμένα της plt.imshow() και plt.show(). Η πρώτη εφαρμόζεται ουσιαστικά πάνω στο 131ο στοιχείο των train_features και η εικόνα που παράγεται είναι η κάτωθι.

Εικόνα 1: Απεικόνιση του 131ου ψηφίου των δεδομένων εκπαίδευσης.

Για το 3o βήμα δομήθηκε η συνάρτηση $plot\_digits\_samples$, της οποίας τα ορίσματα είναι τα training_features και τα training_labels αντίστοιχα. Συνοπτικά, η συγκεκριμένη συνάρτηση λειτουργεί με μία επαναληπτική διαδικασία από το 1 έως το πλήθος των στοιχείων του X (train_features), εντός της οποίας αν το στοιχείο y(i) υπάρχει στο σύνολο $digits = \{0,1,...,9\}$, τότε σχεδιάζεται το αντίστοιχο ψηφίο και στη συνέχεια αφαιρείται από το σύνολο digits, μέχρι να μην υπάρχει κανένα στοιχείο πλέον εντός του digits. Η ενσωμάτωση των εικόνων και των 10 διαφορετικών ψηφίων σε μία εικόνα γίνεται με τη χρήση της συνάρτησης plt.subplots() και παρουσιάζονται στην εικόνα 2.

Εικόνα 2: Απεικόνιση των ψηφίων 0 έως 9

Βήμα 4

Στη συνέχεια, για την υλοποίηση του 400 βήματος, κατασκευάστηκε η συνάρτηση $mean\_value\_of\_digit\_at\_pixel$, η οποία υπολογίζει τη μέση τιμή όλων των χαρακτηριστικών ενός συγκεκριμένου pixel (default τιμή το 100) για το training set και δέχεται σαν input τα train_features, τα train_labels και το ψηφίο που μας ενδιαφέρει (στη συγκεκριμένη περίπτωση το 0). Ο τύπος τις μέσης τιμής που χρησιμοποιήθηκε είναι η 1:

$$\mu = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^{n} x_i \right),\tag{1}$$

όπου n το πλήθος των χαρακτηριστικών του pixel (10,10) για το ψηφίο 0.

Βήμα 5

Στο βήμα $\mathbf{5}$ η λογική που ακολουθήθηκε είναι όμοια με αυτή του προηγούμενου βήματος, μόνο που σε αυτή την περίπτωση το function που δομήθηκε ($variance\_of\_digit\_at\_pixel$) κάνει τους υπολογισμούς με βάση της διασπορά των χαρακτηριστικών, δηλαδή γίνεται χρήση της σχέσης $\mathbf{2}$:

$$Var(x) = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^{n} (x_i - \mu)^2 \right).$$
 (2)

Εφαρμόζοντας τις δύο παραπάνω συναρτήσεις για το 10 pixel όλων των χαρακτηριστικών του ψηφίου μηδέν προκύπτουν οι εξής τιμές για τη μέση τιμή και διασπορά του:

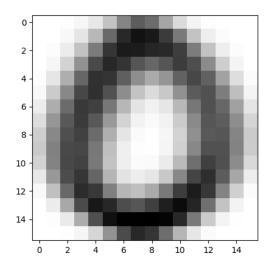
	Μέση Τιμή	Διασπορά
10o pixel του 0	-0.5041	0.5245

Πίναχας 2: Μέση τιμή και διασπορά του 10ου pixel όλων των στοιχείων για το ψηφίο 0.

Στη συνέχεια για τον υπολογισμό της μέσης τιμής και της διασποράς των χαρακτηριστικών όλων των pixel ενός οποιουδήποτε ψηφίου, δομήθηκαν οι συναρτήσεις $digit\_mean$ και $digit\_variance$. Αυτές οι δύο συναρτήσεις έχουν ως ορίσματα τα train features και labels καθώς και το επιθυμητό ψηφίο και σε πρώτο επίπεδο υπολογίζουν τη μέση τιμή και τη διασπορά κάθε ενός pixel του επιθμητού ψηφίου και στη συνέχεια επιστρέφουν αυτές τις τιμές σε ένα διάνυσμα.

Βήμα 7

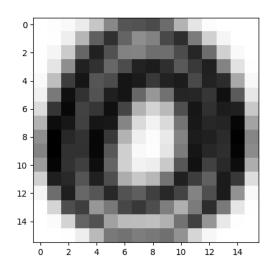
Οι τελευταίες δύο συναρτήσεις χρησιμοποιούνται ως εσωτερικές της νέας συνάρτησης $plot\_digit\_mean(X,y,digit)$, η οποία χρησιμοποιείται για το σχεδιασμό ενός επιθμητού ψηφίου χρησιμοποιώντας τη μέση τιμή όλων των pixel όλων των χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου ψηφίου. Η εικόνα που παράγεται με τη χρήση του συγκεκριμένου function για το ψηφίο 0, χρησιμοποιώντας το training set είναι η εικόνα 3.

Εικόνα 3: Απεικόνιση του ψηφίου 0 με τη χρήση της μέσης τιμής των pixel όλων των χαρακτηριστικών του training set.

Βήμα 8

Το επόμενο βήμα ($\mathbf{B}$ ήμα $\mathbf{8}$) είναι να σχεδιάσουμε ένα από τα ψηφία που επιθυμούμε χρησιμοποιώντας όχι την μέση τιμή, αλλά την διασπορά των pixel των είκονων που αντιπροσωπεύουν το επιθυμητό ψηφίο. Αυτό γίνεται με την συνάρτηση $plot\_digit\_variance$. Για παράδειγμα, για το ψηφίο 0 παίρνουμε την εξής εικόνα:

Εικόνα 4: Απεικόνιση του ψηφίου 0 μέσω της διασποράς των pixel

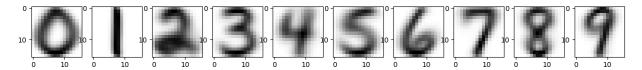
Αν συγκρίνουμε την εικόνα που πήραμε από το ψηφίο 0 μέσω της μέσης τιμής με αυτήν που πήραμε μέσω τις διασποράς θα παρατηρήσουμε κάποιες σχετικά αναμενόμενες διαφορές. Η εικόνα που αντιστοιχεί στην διασπορά έχει τα πιο σκούρα της pixels αυτά που τα αντίστοιχα στην εικόνα της μέσης τιμής είναι τα λιγότερο σκούρα. Για παράδειγμα τα pixels της εικόνας της μέσης τιμής για το 0 είναι περισσότερο σκούρα στις δύο "κορυφές" του 0. Αντίστοιχα, τα pixels της εικόνας της διασποράς είναι λιγότερο σκούρα (περισσότερο γκρί παρά μαύρα) στις κορυφές αυτές. Αυτό είναι αναμενόμενο, καθώς η διασπορά είναι στην ουσία η απόσταση μιας μεταβλητής από την μέση τιμή της.

Βήμα 9

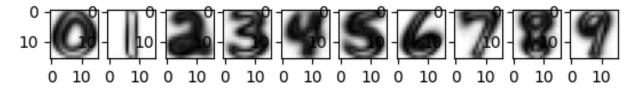
Για το $\mathbf{B}$ ήμα $\mathbf{9}$ υπολογίζουμε την μέση τιμή και την διασπορά όλων των pixel για όλα τα δεδομένα εκπαίδευσης. Αυτό μπορεί να γίνει πολύ απλά χρησιμοποιωντας list-comprehension της python και τις συναρτήσεις $digit\_mean$ και $digit\_variance$ αντίστοιχα. Παίρνουμε έτσι δύο λίστες 10 γραμμών και 256 στηλών $(mean\_X$ και $var\_X)$. Κάθε γραμμή αντιστοιχεί σε ένα ψηφίο και κάθε στήλη στην μέση τιμή και την διασπορά του εκάστοτε pixel.

Για να σχεδιάσουμε όλα τα ψηφία χρησιμοποιούμε τις συνάρτησεις plot digits by mean

και $plot\_digits\_by\_variance$, οι οποίες χρησιμοποιούν 10 φορές η καθε μία τις συναρτήσεις $digit\_mean$ και $digit\_variance$ αντίστοιχα.

Εικόνα 5: Απεικόνιση όλων των ψηφίων μέσω της μέσης τιμής των pixel

Εικόνα 6: Απεικόνιση όλων των ψηφίων μέσω της διασποράς των pixel

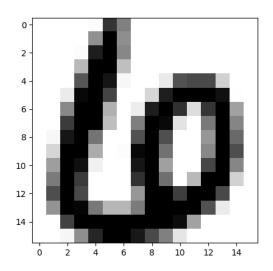
Βήμα 10

Από το **Βήμα 10** και μετά ξεκινούν οι δοκιμές του ταξινομητή της Ευκλείδιας απόστασης. Αυτός υλοποιείται με την βοήθεια δύο συναρτήσεων. Η συνάρτηση euclidean_distance υπολογίζει την Ευκλείδια απόσταση μεταξύ δύο διανυσμάτων (ή πινάκων) μέσω της σχέσης:

$$d(A,B) = \sqrt{(A[1] - B[1])^2 + (A[2] - B[2])^2 + \dots + (A[N] - B[N])^2}$$
 (3)

Στην συνέχεια για την ταξινόμηση των στοιχείων του test set καλούμε την συνάρτηση euclidean_distance_classifier. Η συνάρτηση αυτή παίρνει ως ορίσματα τα χαρακτηριστικά του test set (test features) καθώς και την λίστα που περιλαμβάνει τις μέσες τιμές όλων των ψηφίων του training set. Υπολογίζει για το κάθε στοιχείο του test set τις ευκλείδιες αποστάσεις του στοιχείου αυτού από τις μέσες τιμές. Επιλέγεται η μικρότερη από αυτές, η οποία ελάχιστη απόσταση είναι αντιπροσωπευτική της κλάσης στην οποία ταξινομήθηκε τελικά το στοιχείο που επιλεξαμε.

Ως πρώτη δοχιμή του ταξινομητή, διαλέγουμε το στοιχείο υπ'αριθμόν 101 των test δεδομένων και το δίνουμε ως είσοδο στον ταξινομητή μας. Για να έχουμε μία καλύτερη εικόνα, το στοιχείο αυτό είναι το εξής:

Ειχόνα 7: Το ψηφίο υπ'αριθμόν 101 των test δεδομένων

Αν τρέξουμε τον ταξινομητή μας θα διαπιστώσουμε ότι η ταξινόμηση δεν είναι σωστή. Όπως μπορούμε να διακρίνουμε στην παραπάνω εικόνα, το ψηφίο που αναπαριστά είναι το 6. Παρόλα αυτά ο ταξινομητής δίνει την πρόβλεψη 0. Οπότε "μπερδεύει"το παραπάνω εξάρι με μηδενικό. Αυτό δεν πρέπει να μας αποθαρρύνει αφού ένα μόνο test δεδομένο δεν αρκεί για να βγάλουμε συμπέρασμα για τον ταξινομητή μας. Εξάλλου η παραπάνω εικόνα είναι πράγματι ένα ασυνήθιστο 6 για τα τυπικά χειρόγραφα δεδομένα.

Βήμα 11

Ερχόμαστε τώρα στο **Βήμα 11**, όπου τροφοδοτούμε τον ταξινομητή μας με όλα τα test δεδομένα. Η συνάρτηση euclidean_distance_classifier θα μας γυρίσει ένα % ποσοστό επιτυχίας (δηλαδή τον αριθμό των δεδομένων που ταξινομήθηκαν επιτυχώς διαιρεμένο με τον συνολικό αριθμό των δεδομένων) και μία λίστα με όλες τις προβλέψεις του ταξινομητή (δηλαδή μία λίστα που θα μας λέει σε ποια κατηγορία ταξινομήθηκε το κάθε test δεδομένο). Αν τρέξουμε τον κώδικα και τυπώσουμε τις τιμές τότε θα λάβουμε στην οθόνη μας:

The accuracy of the euclidean distance classifier is: 81.42 %

Το ποσοστό αυτό είναι αρχετά ιχανοποιητικό για τον περιορισμένο αυτό όγχο δεδομένων που είχαμε στην διάθεσή μας.

Βήμα 12

Στο **Βήμα 12** υλοποιούμε τον ταξινομητή της Ευκλείδιας απόστασης σαν έναν scikitlearn estimator. Ουσιαστικά δημιουργούμε μία κλάση EuclideanDistanceClassifier της python, μέσα στην οποία θα καλούμε τις κατάλληλες συναρτήσεις που έχουμε ήδη σχηματίσει προηγουμένως στον κώδικα. Η μόνη μεταβλητή που θα αρχικοποιείται στην κλάση είναι η μέση τιμή των κατηγοριών (των ψηφίων) που θα υπολογίζεται στην συνέχεια από την συνάρτηση fit μέσω των train δεδομένων. Η συνάρτηση αυτή fit παίρνει ως είσοδο τα train δεδομένα, καθώς και μία boolean μεταβλητή, την principal_component_analysis, η οποία παίρνει default τιμή False. Η μεταβλητή αυτή ορίζεται αργότερα ως True, όταν θα χρειαστεί να σχεδιάσουμε την επιφάνεια απόφασης του ταξινομητή. Η συνάρτηση predict θα έχει ως είσοδο τα test features και θα επιστρέφει την λίστα με τις προβλέψεις του ταξινομητή, ενώ η συνάρτηση score θα έχει ως είσοδο τα test features και τα test labels επιστρέφει το ποσοστό επιτυχίας.

Αν θέλουμε να καλέσουμε τώρα τον ταξινομητή μας σαν να ήταν ταξινομητής του scikitlearn θα πρέπει απλά να καλέσουμε την κλάση μας ώς:

clf = EuclideanDistanceClassifier()

Στην συνέχεια θα πρέπει να τροφοδοτήσουμε τα train δεδομένα στην κλάση για να υπολογίσουμε τις μέσες τιμές, μέσω της συνάρτησεις fit:

clf.fit(out training features)

Τέλος, αν θέλουμε να μας επιστραφούν οι προβλέψεις ή η αχρίβεια του ταξινομητή καλούμε τις συναρτήσεις predict ή score αντίστοιχα:

clf.predict(our test features)
clf.score(our test features, our test labels)

Προφανώς αν τυπώσουμε το score μέσω της παραπάνω κλάσης θα λάβουμε το ίδιο ακριβώς αποτέλεσμα με την συνάρτηση euclidean_distance_classifier.

Βήμα 13

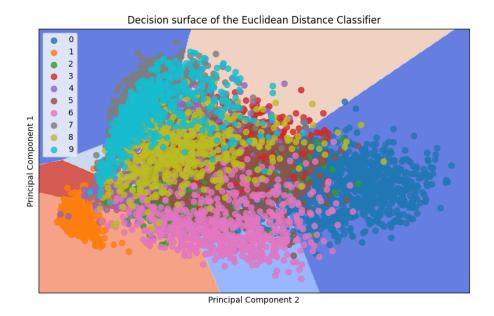
Στο **Βήμα 13** εξερευνούμε λίγο παραπάνω τον ταξινομητή που δημιουργήσαμε υπολογίζοντας το cross-validation-score με την χρήση της τεχνιχής K-Folding καθώς επίσης σχεδιάζουμε την περιοχή απόφασης και την καμπύλη εκμάθησης του ταξινομητή.

(α): Για τον υπολογισμό του cross-validation-score αντλούμε από το scikit-learn τις κλάσεις KFOLD και $cross\_val\_score$. Στην συνέχεια καλούμε την συνάρτηση k_fold_cv η οποία παίρνει ως είσοδο τα train features και τα train labels και τυπώνει το cross-validation-score και το cross-validation-error. Ο λόγος που θέλουμε να υπολογίσουμε το cross-validation score για έναν ταξινομητή είναι επειδή μπορεί να μας δώσει μια καλή πρώτη εκτίμηση για το πώς θα συμπεριφερθεί ο ταξινομητής μας σε ένα άγνωστο test set. Αυτό γίνεται πολλές φορές στην πράξη γιατί διαθέσιμο υπάρχει μόνο το σύνολο των train δεδομένων. Με το cross-validation χωρίζουμε το train set σε K (κατά το δυνατόν ισοπληθή) κομμάτια. Στην συνέχεια, για K φορές, επιλέγουμε ένα από τα K κομμάτια (διαφορετικό κάθε φορά) και το αφήνουμε για πρόβλεψη, ενώ με τα υπόλοιπα K-1 εκπαιδεύουμε τον ταξινομητή μας. Αν καλέσουμε την συνάρτηση τότε θα λάβουμε στην οθόνη:

The 5-fold cross-validation score is 84.858036 + -0.181618The 5-fold cross-validation error is 15.141964 + -0.181618

Το ποσοστό του cross-validation είναι περίπου 85 %, λίγο μεγαλύτερο από το 82 % του ταξινομητή. Σε περίπτωση που δεν είχαμε στα χέρια μας το test set, τότε το μόνο κριτήριο με το οποίο θα μπορούσαμε να εκτιμήσουμε τον ταξινομητή μας θα ήταν αυτό το cross-validation score. Μας δείχνει δηλαδή κατά πόσο ο ταξινομητής μας είναι ικανός να γενικεύσει την λειτουργία του σε ένα άγνωστο test set. Το ποσοστό του 85 % μας δείχνει ότι πράγματι ο Ευκλείδιος ταξινομητής μας είναι ικανός να γενικεύσει την δράση του σε ικανοποιητικό βαθμό σε ένα άγνωστο σύνολο δεδομένων (όπως άλλωστε φαίνεται από το πραγματικό του score).

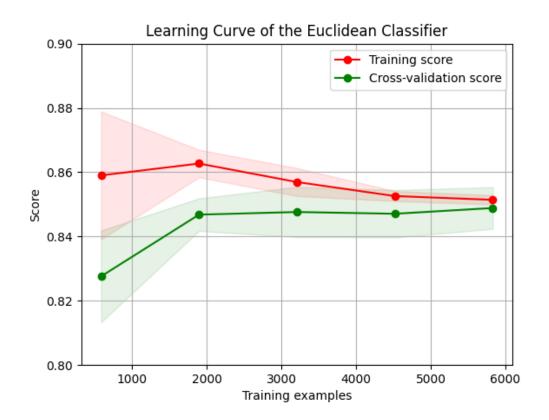
(β): Στην συνέχεια θα σχεδιάσουμε την επιφάνεια απόφασης του Ευχλείδιου ταξινομητή με την χρήση της συνάρτησης $plot\_clf$. Εδώ προχύπτει μία σημαντιχή δυσχολία. Επειδή η διάσταση του χώρου στον οποίο "ζουν" τα χαραχτηριστιχά των ειχόνων μας είναι πάρα πολύ μεγάλη (256), είναι φυσιχά αδύνατον να τα απειχονίσουμε σε ένα διδιάστατο γράφημα. Για να μπορέσουμε να το χαταφέρουμε θα πρέπει χάπως να μειώσουμε την διάσταση του χώρου αυτού, χωρίς όμως να αλλοιώσουμε τα ποιοτιχά χαραχτηριστιχά των δεδομένων μας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την χρήση του αλγορίθμου της Ανάλυσης σε Κύριες Συνιστώσες (Principal Component Analysis, PCA). Ο αλγόριθμος αυτός υλοποιείται με την χλάση του Scikit-learn, PCA, όπου θα επιλέξουμε ώς επιθυμητό αριθμό συνιστωσών το 2. Ο μετασχηματισμός PCA υλοποιείται μέσα στην συνάρτηση $plot\_clf$, πρωτού αρχίσουμε να σχεδιάζουμε το γράφημά μας. Αρχιχά εφαρμόζουμε PCA στα train features. Έπειτα θα πρέπει, όταν χαλέσουμε την μέθοδο fit του ταξινομητή να θέσουμε την boolean μεταβλητή $principal\_component\_analysis$ ίση με True. Αυτό γίνεται έτσι ώστε να εφαρμόσουμε την τεχνιχή PCA στις μέσες τιμές που έχουν ήδη αρχιχοποιηθεί στην χλάση του ταξινομητή για να έχουμε συμβατές διαστάσεις. Το τελιχό αποτέλεσμα μοιάζει ώς εξής:

Ειχόνα 8: Η επιφάνεια απόφασης του Ευκλείδιου ταξινομητή

Παρατηρούμε ότι η περιοχή απόφασης είναι αρχετά περίπλοχη, καθώς έχουμε 10 διαφορετιχές κλάσεις, ανάμεσα στα διάφορα στοιχεία των οποίων υπάρχουν αρχετές αλληλοεπικαλύψεις (τουλάχιστον μετά την προβολή τους στον διδιάστατο χώρο). Για τον λόγο αυτόν ίσως είναι δύσχολο για τον Ευκλείδιο ταξινομητή να μπορέσει να πιάσει αχρίβεια μεγαλύτερη από 85% ή 90 %. Αν θέλουμε να πετύχουμε κάτι τέτοιο ενδεχομένως να χρειαστούμε πολύ περισσότερα δεδομένα εκπαίδευσης ή να χρησιμοποιήσουμε κάποιον άλλο ταξινομητή.

(γ): Τέλος σχεδιάζουμε την καμπύλη εκμάθησης του ταξινομητή μας. Αυτό γίνεται μέσω της συνάρτησης $plot\_learning\_curve$. Παίρνει ως είσοδο τον ταξινομητή (την κλάση που τον αντιπροσωπεύει) και όλα τα train δεδομένα (features, labels).

Εικόνα 9: Η καμπύλη εκμάθησης του Ευκλείδιου ταξινομητή

Παρατηρούμε ότι ο ταξινομητής ξενικά από την αρχή με ψηλό cross-validation-score, το οποίο αυξάνεται αργά, μέχρι να φτάσει την οριακή του τιμή, που ταυτίζεται με το training score. Φαίνεται δηλαδή ότι η απόδοση του ταξινομητή όντως αυξάνεται καθώς έρχεται αντιμέτωπος με νέα δεδομένα.

Βήμα 14

Στο **Βήμα 14** υπολογίζουμε όλες τις a-priori πιθανότητες για την κάθε κλάση (για το κάθε ψηφίο). Αυτό γίνεται πολύ απλά μετρώντας πόσες φορές εμφανίζεται το κάθε ψηφίο στο training labels και διαιρώντας με τον συνολικό αριθμό των labels. Η συνάρτηση calculate_priors κάνει ακριβώς αυτό. Παίρνει ώς είσοδο τα labels και επιστρέφει ένα dictionary το οποίο έχει ως keys τις κλάσεις (τα ψηφία) και ως values τις αντίστοιχες πιθανότητες.

Κλάση	A-priori Πιθανότητα
0	0.1637
1	0.1378
2	0.1000
3	0.0902
4	0.0894
5	0.0762
6	0.0910
7	0.0884
8	0.0743
9	0.0883

Πίνακας 3: A-priori πιθανότητες για κάθε κλάση

Οι παραπάνω πιθανότητες δίνονται με μεγαλύτερη αχρίβεια από την κονσόλα της python (εδώ τις έχουμε στρογγυλοποιήσει). Προφανώς το άθροισμα των παραπάνω πιθανοτήτων θα πρέπει να είναι πολύ κοντά στο 1.

Βήμα 15

- (α): Στο **Βήμα 15** υπολοιούμε τον ταξινομητή Naive Bayes σαν έναν scikit-learn estimator, με παρόμοιο τρόπο όπως στο βήμα 12. Στην περίπτωση αυτή η κλάση που θα κατασκευάζει τον ταξινομητή είναι η CustomNBClassifier. Στην μέθοδο αρχικοποίησης εισάγουμε τέσσερεις ποσότητες:
- 1) Την λίστα με τις μέσες τιμές για την κάθε κλάση, όπως υπολογίστηκε στο βήμα 9α
- 2) Την λίστα με τις διασπορές για την κάθε κλάση, όπως υπολογίστηκε στο βήμα 9α
- 3) Τις a-priori πιθανότητες για όλες τις κλάσεις, όπως υπολογίστηκαν στο βήμα 14
- 4)Μία boolean μεταβλητή, την use_unit_variance, η οποία αρχικοποιείται ως False. Η μεταβλητή αυτή θα χρησιμοποιηθεί και σε αυτό και στο επόμενο ερώτημα για να καθορίσουμε πώς θα μοιάζει ο πίνακας συνδιακυμάνσεων (covariance matrix) που απαιτείται για τους υπολογισμούς των πιθανοτήτων στο Naive Bayes ταξινομητή.

Αρχικά η κλάση περιλαμβάνει την μέθοδο fit. Η μέθοδος αυτή είναι πολύ απλή και ουσιαστικά υπολογίζει τις ποσότητες που αρχικοποιήσαμε με την χρήση των train δεδομένων. Υπάρχουν όμως δύο περιπτώσεις. Αν θέσουμε αρχικά την μεταβλητή $use\_unit\_variance$ ίση με True, τότε ο πίνακας συνδιακυμάνσεων θα σχηματισθεί ως ένας 256x256 μοναδιαίος πίνακας (κοινός για όλες τις κλάσεις). Αν είναι False, τότε ο πίνακας συνδιακυμάνσεων για μία κλάση είναι ο 256x256 διαγώνιος πίνακας τα στοιχεία του οποίου είναι τα στοιχεία του πίνακα διασποράς της αντίστοιχης κλάσης (όπως υπολογίσθηκαν στο βήμα 9). Αυτή είναι και μία βασική παραδοχή του Naive Bayes ταξινομητή, δηλαδή ότι ο πίνακας συνδιακυμάνσεων είναι διαγώνιος (εξ'ού και το "Naive" στο όνομα). Η παραδοχή αυτή καθιστά τα διαφορετικά δεδομένα μας στατιστικώς ανεξάρτητα, κάτι που στην πραγματικότητα δεν ισχύει.

Στην συνέχεια κατασκευάζουμε μία επιπλέον μέθοδο, την $gaussian\_prob$. Η μέθοδος αυτή υπολογίζει την ποσότητα $\ln{(\mathbb{P}(X|\omega_i))}$, δηλαδή τον λογάριθμο της δεσμευμένης πιθανότητας ενός training example δεδομένης της κλάσης. Ο λόγος που επιλέγουμε να υπολογίσουμε τον λογάριθμο της πιθανότητας και όχι την ίδια την πιθανότητα είναι αφενός για να αποφύγουμε σφάλματα τύπου undeflow και επειδή δεν αλλάζει ποιοτικά το πρόβλημα βελτιστοποίησης που επιχειρεί να λύσει ο ταξινομητής Naive Bayes. Η ποσότητα αυτή (δεδομένου ότι θεωρούμε ότι το μοντέλο μας περιγράφεται από την πολυδιάστατη κανονική κατανομή) είναι ίση με:

$$-\frac{256}{2}\ln(2\pi) - \frac{1}{2}\ln(|\Sigma_{\omega_i}|) - \frac{1}{2}(X - \mu_{\omega_i})^T \cdot \Sigma_{\omega_i}^{-1} \cdot (X - \mu_{\omega_i})$$

όπου Σ_{ω_i} ο πίναχας συνδιαχυμάνσεων της κλάσης ω_i , $|\Sigma|_{\omega_i}$, η ορίζουσά του, $\Sigma_{\omega_i}^{-1}$ ο αντίστροφός του και μ_{ω_i} το διάνυσμα της μέσης τιμής για δεδομένη κλάση. Στην πραγματικότητα όμως, στα πλαίσια της υλοποίησης του κώδικα, προσθέσαμε κάτι παραπάνω. Επειδή τα στοιχεία του πίνακα Σ είναι μικρά (κοντά στο 0) και ο ίδιος ο πίνακας είναι διαγώνιος, η ορίζουσά του υπολογίζεται και αυτή πολύ κοντά στο 0. Αυτό προφανώς δημιουργεί πρόβλημα στον παραπάνω λογάριθμο. Για τον λόγο αυτό προσθέτουμε μέσα στον λογάριθμο έναν μικρό θόρυβο της τάξεως του 10^{-9} και άρα ο παραπάνω τύπος γίνεται:

$$\ln \left(\mathbb{P}(X|\omega_i) = -\frac{256}{2} \ln \left(2\pi \right) - \frac{1}{2} \ln \left(|\Sigma_{\omega_i}| + \epsilon \right) - \frac{1}{2} (X - \mu_{\omega_i})^T \cdot \Sigma_{\omega_i}^{-1} \cdot (X - \mu_{\omega_i}) \right)$$

Το παραπάνω εσωτερικό γινόμενο μπορεί να γραφτεί ως:

$$(X - \mu_{\omega_i})^T \cdot \Sigma_{\omega_i}^{-1} \cdot (X - \mu_{\omega_i}) = \sum_{i=1}^{256} \frac{(x_j - \mu_{ji})^2}{\sigma_{ji}^2}$$

όπου ο δείκτης i αναφέρεται την κλάση, ενώ ο δείκτης j στην συνιστώσα ενός training example (train feature).

Το πρόβλημα με τους παραπάνω τύπους είναι το γεγονός ότι μερικές από τις διακυμάνσεις που εμφανίζονται μπορεί να είναι 0, κάτι που θα δημιουργήσει προβλήματα στους υπολογισμούς. Για να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα θα προσθέσουμε μία πολύ μικρή θετική ποσότητα σε κάθε μία από αυτές τις διακυμάνσεις. Για κάθε κλάση ψηφίου θα υπολογίσουμε την μέγιστη διακύμανση, θα την πολλαπλασιάσουμε με 10^{-4} και το αποτέλεσμα θα το προσθέσουμε σε όλες αυτές τις διακυνμάσεις. Έτσι κάθε αριθμός στους παραπάνω τύπους θα είναι διάφορος του 0.

Μετά από αυτές τις παρατηρήσεις η συνάρτηση $gaussian\_prob$ επιστρέφει τον παραπάνω λογάριθμο, που χρησιμοποιείται παρακάτω.

Στην συνέχεια έχουμε την μέθοδο predict, η οποία παίρνει τα test features και επιστρέφει μία λίστα με τις προβλέψεις του ταξινομητή. Αυτή λειτουργεί ως εξής: Για κάθε test example και για κάθε κλάση ψηφίων (η κάθε μία από τις οποίες χαρακτηρίζεται από μία a-priori

πιθανότητα) υπολογίζει τις ποσότητες

$$\ln \mathbb{P}(\omega_i|X)) = \frac{\ln (\mathbb{P}(X|\omega_i)) + \ln \mathbb{P}(\omega_i)}{\mathbb{P}(X)}, \quad i = 0, \dots, 9$$

Ο Naive Bayes ταξινομητής μας λέει να υπολογίσουμε το $\underset{i}{\operatorname{argmax}} \ln \mathbb{P}(\omega_i|X)$, που φυσικά ισούται με $\underset{i}{\operatorname{argmax}} (\ln (\mathbb{P}(X|\omega_i)) + \ln \mathbb{P}(\omega_i))$. Αυτό γίνεται αρχικοποιώντας μία άδεια λίστα για το κάθε test example, μέσα στην οποία θα προσθέσουμε όλες τις παραπάνω πιθανότητες. Όταν Η λίστα αυτή (για δεδομένο X) έχει 10 αριθμούς, δηλαδή και τους 10 παραπάνω λογαρίθμους, θα επιλέξουμε το index της λίστας που περιέχει τον μεγαλύτερο αριθμό (θεωρούμε ότι οι πιθανότητες υπολογίζονται και προσθέτονται στην λίστα με την σειρά των ψηφίων, δηλαδή πρώτα η $\ln \mathbb{P}(\omega_0|X)$), μετά η $\ln \mathbb{P}(\omega_1|X)$) κ.ο.κ.). Παίρνουμε έτσι ένα index, το οποίο ταυτίζεται με την κλάση του ψηφίου στην οποία ταξινομήθηκε το εν λόγω example. Αυτή η πρόβλεψη μπαίνει με την σειρά της σε μία άλλη λίστα. Όταν η παραπάνω διαδικασία γίνει για όλα τα test examples, επιστρέφουμε την λίστα με τις προβλέψεις.

Τέλος έχουμε την μέθοδο score. Αυτή υπολογίζει την λίστα με τις προβλέψεις μέσω της predict, υπολογίζει πόσα στοιχεία από την λίστα αυτή είναι ίσα με τα test labels και διαιρεί με το μήκος της λίστας των test labels.

(β): Για να υπολογίσουμε το score, αρχικά κατασκευάζουμε τον ταξινομητή και καλούμε με την σειρά τις μεθόδους fit και score

clf = CustomNBClassifier(use unit variance = False) clf.predict(our test features) clf.score(our test features, our test labels)

Η μεταβλητή use_unit_variance τίθεται ίση με False και άρα θα χρησιμοποιήσουμε σαν πίνακα συνδιασπορών τις διασπορές του βήματος 9. Αν το κάνουμε αυτό θα πάρουμε ένα score ίσο με 73.64%. Το score αυτό είναι αρκετά χαμηλότερο από εκείνο του Ευκλείδιου ταξινομητή. Αυτό συμβαίνει επειδή στην πραγματικότητα τα δεδομένα μας δεν αποτελούν ανεξάρτητα κατανεμημένες (independent and identically distributed) τυχαίες μεταβλητές (μία βασική προϋπόθεση του Naive Bayes ταξινομητή). Η παραδοχή ότι η συνδιακύμανση μεταξύ διαφορετικών ψηφίων είναι 0 δεν είναι πρακτικά σωστή και δημιουργεί σφάλματα στους υπολογισμούς των παραπάνω πιθανοτήτων.

(γ): Ο ταξινομητής του sklearn που αντιστοιχεί στον Naive Bayes είναι ο GaussianNB. Αν τον καλέσουμε με αντίστοιχες εντολές, όπως του βήματος 15β, τότε θα υπολογίσουμε ένα score ίσο με 71.94%. Το score αυτό είναι, όπως αναμέναμε, πολύ παραπλήσιο με εκείνο που υπολόγισε ο ταξινομητής που υλοποιήσαμε στο ερώτημα 15α. Η μικρή διαφορά ενδεχομένως να οφείλεται στους διαφορετικούς "θορύβους" που χρησιμοποιεί η υλοποίηση του sklearn για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα των μηδενικών διακυμάνσεων ή στον τρόπο που υπολογίζει τους παραπάνω λογαρίθμους.

Στο $\mathbf{B}$ ήμα $\mathbf{16}$ χρησιμοποιούμε την ίδια αχριβώς χλάση με το βήμα 15, μόνο αυτή την φορά, όταν κατασκευάζουμε τον ταξινομητή, φροντίζουμε να θέσουμε την boolean μεταβλητή $use\_unit\_variance = True$. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα ο πίνακας των συνδιακυμάνσεων να είναι ο μοναδιαίος πίνακας διαστάσεων 256x256. Για να υπολογίσουμε το score κάνουμε αχριβώς τα ίδια βήματα με το βήμα 15, δηλαδή πρώτα κάνουμε fit τα train δεδομένα και στην συνέχεια καλούμε την μέθοδο score στα test δεδομένα. Αν το κάνουμε αυτό θα πάρουμε ένα score ίσο με 81.26%.

Το score αυτό είναι λογικό και αναμενόμενο και είναι (προσεγγιστικά) ίσο με το score του Ευκλείδιου ταξινομητή του βήματος 12. Ο Ευκλείδιος ταξινομητής είναι στην ουσία μία ειδική περίπτωση του Naive Bayes ταξινομητή, όταν ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις:

- 1) Όλα τα train δεδομένα ακολουθούν την ίδια κατανομή και είναι κατανεμημένα με τον ίδιο τρόπο (Independent and identically distributed)
- 2) Το μοντέλο (δηλαδή οι δεσμευμένες πιθανότητες $\mathbb{P}(X|\omega_i)$) περιγράφεται από την κανονική κατανομή
- 3) Ο πίναχας συνδιαχυμάνσεων είναι μοναδιαίος

Οι προϋποθέσεις (1) και (2) ισχύουν στο βήμα 15. Στο βήμα 16 ουσιατικά προστέθηκε η τρίτη παραδοχή που καθιστά τον Naive Bayes ταξινομητή ισοδύναμο με τον Ευκλείδιο ταξινομητή. Για τον λόγο αυτό παίρνουμε και το ίδιο score.

Βήμα 17

Στο $\mathbf{Bήμα}$ 17 συγκρίνουμε την απόδοση (το score) διάφορων ταξινομητών της βιβλιοθήκης Scikit-learn. Οι ταξινομητές που θα συγκρίνουμε θα είναι οι GaussianNB (ο γνωστός και από το βήμα 15 Naive Bayes ταξινομητής), KNeighborsClassifier (ταξινόμηση με βάση τους κοντινότερους K (στην περίπτωσή μας 5) γείτονες του κάθε στοιχείου) και SVM (Support Vector Machines) με γραμμικό και radial-basis-function πυρήνες. Δανειζόμαστε κατά τα γνωστά τις αντίστοιχες κλάσεις από το Scikit-learn, κάνουμε fit τα train δεδομένα και στην συνέχεια παίρνουμε τις προβλέψεις μας μέσω της μεθόδου predict για τα test δεδομένα. Αυτό γίνεται με την συνάρτηση $compare\_classifiers$ που παίρνει ως είσοδο τα train δεδομένα. Αν την καλέσουμε, θα δούμε στην οθόνη μας:

Sklearn Gaussian Naive Bayes estimator gives a score of: 71.95 % Sklearn K-Neighbors estimator gives a score of: 94.47 % Sklearn SVM with linear kernel estimator gives a score of: 92.63 % Sklearn SVM with rbf kernel estimator gives a score of: 94.72 %

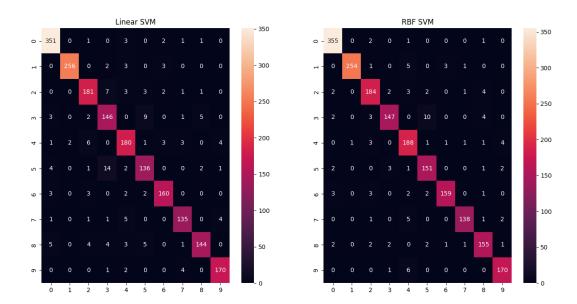
Το πρώτο πράγμα που παρατηρούμε είναι ότι ο ταξινομητής που βγαίνει αμέσως εκτός ανταγωνισμού είναι ο Naive Bayes ταξινομητής. Φαίνεται ότι τα δεδομένα μας κρύβουν μεγάλη αβεβαιότητα και η ταξινόμησή τους με βάση πιθανοκρατικές μεθόδους είναι πολύ

δύσχολη. Η παραδοχή ότι ο πίναχας συνδιασποράς είναι διαγώνιος και αποτελείται από τις διασπορές του εκάστοτε pixel της κλάσης ενός ψηφίου ενδεχομένως να εμποδίζει τον ταξινομητή να εντοπίσει κρυμμένα μοτίβα μέσα στα δεδομένα.

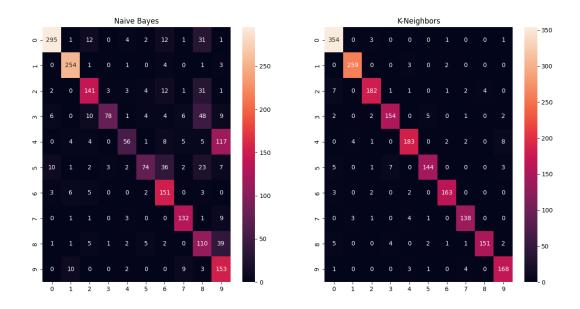
Οι επόμενοι τρεις ταξινομητές φαίνεται να πετυχαίνουν παρόμοια απόδοση, με κορυφαίο ταξινομητή τα Support Vector Machines με RBF-πυρήνα. Ο αλγόριθμος των SVM προσπαθεί να βρει ένα υπερεπίπεδο που να διαχωρίζει "όσο το δυνατόν καταλληλότερα" (με βάση κάποιο κριτήριο βελτιστοποίησης) τα δεδομένα μας. Για να επιτευχθεί αυτό πολλές φορές τα δεδομένα επεκτείνονται σε έναν χώρο ακόμα μεγαλύτερης διάστασης από αυτόν που ζουν προκειμένου να είναι διαχωρίσιμα (όπως π.χ. στο πρόβλημα XOR). Στην συνέχεια ο πυρήνας ορίζει το "σχήμα" της υπερεπιφάνειας που θα διαχωρίσει τα δεδομένα. Προφανώς ένας μηγραμμικός πυήνας θα είναι εν γένει πιο ικανός να "ελίσσεται" στον υπερχώρο του προβήματος και να προσφέρει μία ενδεχομένως καμπυλομένη επιφάνεια που θα λάβει υπόψην όλες τις παραπάνω πληροφορίες που αποκτούν τα δεδομένα από την αύξηση της διαστατικότητάς τους.

Ο ταξινομητής K-Neighbors δίνει επίσης ένα πολύ ικανοποιητικό score. Αυτό ενδεχομένως να σημαίνει ότι τα train δεδομένα μας, τα οποία ζουν σε ένα χώρο 256 διαστάσεων, είναι συσταδισμένα (clustered) σε ικανοποιητικό βαθμό που τα test δεδομένα να μπορούν να ταξινομούνται με πολύ μικρή αβεβαιότητα στις διαφορετικές συστάδες (clusters).

Τέλος, για χάρη παραπάνω οπτικοποίησης, δίνουμε και τα Confusion Matrices των ταξινομητών αυτών:

Ειχόνα 10: Τα Confusion Matrices των SVM

Εικόνα 11: Τα Confusion Matrices των Naive Bayes και K-Neighbors

Τα παραπάνω διαγράμματα έγιναν με την χρήση της βιβλιοθήχης seaborn της python.

Η αχρίβεια του ταξινομητή μπορεί να υπολογισθεί από το Confusion Matrix του διαιρώντας το ίχνος του με το άθροισμα όλων των στοιχείων του. Πέρα από αυτό όμως μπορεί να μας δείξει επιπλεόν πληροφορίες που σχετίζονται με το σφάλμα του ταξινομητή. Γενικά θέλουμε τα στοιχεία της διαγωνίου να είναι μεγάλα και όλα τα υπόλοιπα μικρά. Ας δούμε που δεν συμβαίνει αυτό στο Confusion Matrix του Naive Bayes. Αν δούμε την γραμμή με index 4 και την στήλη με index 9, ο αριθμός είναι ίσος με 117. Αυτό σημαίνει ότι ο ταξινομητής 117 στοιχεία που είχαν label 4 τα κατέταξε (προέβλεψε) στην κλάση με label 9. Αντίστοιχα συμπεράσματα βγαίνουν και για τα υπόλοιπα μη-διαγώνια στοιχεία, μερικά από τα οποία είναι μεγάλα. Για τους υπόλοιπους τρεις ταξινομητές τα μη-διαγώνια στοιχεία είναι πολύ μικρά και γι'αυτό το score τους είναι μεγάλο.

Βήμα 18

Στο βήμα αυτό εξετάζονται δύο διαφορετικές μέθοδοι συνδυασμού πολλαπλών ταξινομητών για την ταξινόμηση των δειγμάτων, οι οποίες ανήκουν στη γενικότερη κατηγορία μεθόδων ensembling. Στο πρώτο στάδιο εξετάζεται η μέθοδος του Voting Classifier (από τη βιβλιοθήκη του scikit-learn). Η συγκεκριμένη μέθοδος επιστρατεύει τη χρήση πολλαπλών ταξινομητών για την ταξινόμηση των δειγμάτων, χρησιμοποιώντας τους παράλληλα και στο τέλος απόφασίζει σε ποια κλάση θα ταξινομηθεί ένα δείγμα με βάση μια διαδικασία που ονομάζεται voting. Η διαδικασία του voting διακρίνεται σε hard και soft. Στην πρώτη περίπτωση, η τελιχή απόφαση του ταξινομητή συμπίπτει με την απόφαση της πλειοψηφίας των ταξινομητών, δηλαδή αν σε ένα υποθετικό παράδειγμα οι τρεις ταξινομητές που χρησιμοποιούνται ταξινομούν ένα δείγμα στις κλάσεις (Α,Α,Β) αντίστοιχα, τότε η τελική απόφαση θα είναι να ταξινομηθεί στην κλάση Α. Στην περίπτωση του soft voting, το αποτέλεσμα προχύπτει με βάση τις πιθανότητες που δίνει ο χάθε ταξινομητής για να ταξινομηθεί ένα δείγμα στην κάθε κλάση και σαν τελική απόφαση επιλέγεται η κλάση με τη μεγαλύτερη πιθανότητα. Επιπλέον, στην περίπτωση του hard voting συστήνεται η χρήση περιττού αριθμού ταξινομητών έτσι ώστε να αποφεύγονται καταστάσεις "ισοπαλίας", δηλαδή η περίπτωση στην οποία οι δυο πρώτοι ταξινομητές επιλέγουν την κλάση Α και οι δύο άλλη επιλέγουν την κλάση Β για το ίδιο δείγμα.

Για τους σχοπούς της άσχησης χρησιμοποιήθηχαν τρεις ταξινομητές για τη διαδιχασία του hard voting: ο ταξινομητής Gaussian Naive Bayes, ο K-Neighbors και ο SVM (linear kernel) από τη βιβλιοθήχη του scikit-learn, αχολουθώντας τον κανόνα για περιττό αριθμό ταξινομητών. Η επιλογή αυτών των ταξινομητών βασίστηχε στη λογιχή συνδυασμού ενός ταξινομητή με αισθητά χαμηλότερη αχρίβεια (Gaussian Naive Bayes) με δύο άλλους ταξινομητές που που έχουν μεγαλύτερη αχρίβεια. Αυτή η σχέψη είναι συμβατή με τη γενιχότερη φιλοσοφία του voting classifier, η οποία προτείνει το συνδυασμό ταξινομητών οι οποίοι αποτυγχάνουν σε διαφορετιχές περιπτώσεις δειγμάτων ο ένας από τον άλλον.

Στο δεύτερο στάδιο, εξετάστηκε η εφαρμογή της ensembling μεθόδου Bagging Classifier. Η περίπτωση αυτή διαφέρει σε σχέση με τον απλό voting classifier που περιγράφθηκε προηγουμένως, καθώς το bagging (bootsrap aggregation) αναφέρεται στο διαχωρισμό των

training δεδομένων σε n στο πλήθος μικρότερα datasets, τα οποία εμφανίζουν και επικαλύψεις. Στη συνέχεια, επιλέγεται ένας ταξινοητής ο οποίος θα εκπαιδευταί n φορές εξ αρχής, κάθε φορά σε ένα διαφορετικό dataset. Μέσω αυτής της διαδικασίας θα έχουν προκύψει n διαφορετικοί ταξινομητές, οι οποίοι στη συνέχει θα κληθούν να ταξινομήσουν σε κλάσεις όλα τα δεδομένα του αρχικού dataset. Η τελική απόφαση για την ταξινόμηση ενός δείγματος γίνεται με βάση με μία αντίστοιχη διαδικασία voting, όμοια με αυτή που αναλύθηκε προηγουμένως. Ο κύριος σκοπός της μεθοδολογίας του bagging classification επικεντρώνεται στην αναγνώριση ταξινομητών οι οποίοι μπορεί να είναι ασταθείς (unstable), δηλαδή ταξινομητών οι οποίοι εμφανίζουν σημαντικά διαφορετική (προβλεπτική) συμπεριφορά όταν εκπαιδεύονται με ελαφρώς διαφορετικά training δεδομένα. Έτσι, εκπαιδεύοντας έναν τύπο (ασταθούς) ταξινομητή πολλαπλές φορές σε ελαφρώς διαφορετικά training δεδομένα, οδηγούμαστε σε μείωση της διακύμανσης τως προβλέψεων.

Για τον έλεγχο αυτής της μεθόδου χρησιμοποιήθηκε ξανά ο Gaussian Naive Bayes Classifier. Τόσο στην περίπτωση του Voting Classifier όσο και στου Bagging Classifier εφαρμόστηκε 5-fold Cross Validation ώστε να ελεγχθεί η βελτίωση της ακρίβειας των ταξινομητών ensembling. Τα αναλυτικά αποτελέσματα της ακρίβειας των δύο μεθόδων παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα 4.

Παρατηρώντας τα αποτελέσματα του πίναχα 4 προχύπτει ότι η μέθοδος του voting classifier, δηλαδή ο συνδυασμός των τριών διαφορετικών ταξινομητών οδήγησε σε υψηλά ποσοστά αχρίβειας. Το αποτέλεσμα αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί αναμενόμενο, καθώς οι δύο από τους τρείς ταξινομητές που χρησιμοποιήθηκαν είχαν από μόνοι τους πολύ υψηλά ποσοστά αχρίβειας (της τάξης του 90 %), επομένως, οι προβλέψεις τους συμφωνούν και διορθώνουν τις προβλέψεις του Gaussian Naive Bayes ταξινομητή. Τόσο το score (δηλαδή η επίδοση του ensembled ταξινομητή στα πραγματικά test δεδομένα) όσο και το cross-validation-score (δηλαδή η προκαταρκτική δοκιμασία επίδοσης του ταξινομητή στα δεδομένα εκπαίδευσης) είναι ψηλά. Τέλος, φαίνεται πως ο Bagging Classifier δεν επιφέρει βελτίωση του ποσοστού αχρίβειας του Naive Bayes ταξινομητή, κάτι το οποίο ήταν αναμενόμενο για τη συγκεκριμένη μεθοδολογία ensembling.

Μοντέλο	Ακρίβεια
Voting Classifier	93.52 %
Voting Classifier (5-fold Cross-val.)	$95.39 \pm 0.53 \%$
Bagging Classifier	71.60 %
Voting Classifier (5-fold Cross-val.)	$74.28\pm2.26~\%$

Πίναχας 4: Ποσοστά αχρίβειας των μεθόδων ensembling που δοχιμάστηχαν.

Βήμα 19

Στο τελευταίο αυτό βήμα (Βήμα 19) κατασκευάζουμε ένα νευρωνικό δίκτυο με την

χρήση του Pytorch το οποίο θα λειτουργήσει ως ταξινομητής. Η κλάση που θα περιλαμβάνει το δίκτυο και τις λειτουργίες του είναι η PytorchNNModel, ενώ η συνάρτηση που θα την επικαλείται για να μας δώσει τις προβλέψεις και τα scores είναι η $evaluate\_nn\_classifier$. Η συνάρτηση αυτή κάνει fit τα train δεδομένα και στην συνέχεια υπολογίζει το accuracy και το cross-validation-score.

Για όλες τις δοχιμές που θα αχολουθήσουν αναφέρουμε πρώτα τις παραμέτρους που θα παραμείνουν σταθερές σε όλες τις δοχιμές:

- Συνάρτηση Κόστους: Επειδή το πρόβλημά μας είναι πρόβλημα ταξινόμησης σε διακριτές κλάσεις, η καταλληλότερη συνάρτηση κόστους που μπορεί κανείς να επιλέξει είναι η CrossEntropyLoss.
- **Optimizer**: Είναι ο αλγόριθμος που θα ανανεώνει σε κάθε επανάληψη τα βάρη του νευρωνικού δικτύου. Επιλέγεται ο *Adam Optimizer*
- Batch Size: Επειδή το πρόβλημα που έχουμε είναι αρχετά απλό χαι τα δεδομένα μιχρά σε όγχο, επιλέξαμε να τροφοδοτήσουμε όλα τα δεδομένα μαζι στο δίχτυο σε χάθε επανάληψη. Σε περίπτωση που τα δεδομένα μας είναι πολύ μεγαλύτερα σε όγχο, τότε θα πρέπει (χαι για λόγους μνήμης χαι χρόνου) να χωρίσουμε τα δεδομένα μας σε batches. Παρόλα αυτά δεν αναμένουμε πολύ διαφορετιχά αποτελέσματα αν χρησιμοποιήσουμε batches. Αν θέλουμε να υλοποιήσουμε τον ίδιο αλγόριθμο αλλά χωρίζοντας πρώτα τα featureds χαι τα labels σε batches, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την χλάση PytorchNNModel_with_batches
- Αριθμός εποχών: Επιλέγεται ίσος με 100.

Μέσα στην κλάση PytorchNNModel αρχικοποιούνται τα εξής: 1) Το μοντέλο του νευρωνικού δικτύου (μέσω της κλάσης Sequential), δηλαδή το πόσα κρυφά στρώματα θα έχει, πόσους νευρώνες ανά στρώμα θα έχει και τι είδους συναρτήσεις ενεργοποίησης θα περιέχει, 2) Η συνάρτηση κόστους του δικτύου και 3)Ο αλγόριθμος που θα ανανεώνει τα βάρη του δικτύου (optimizer).

Δ οχιμή 1η

Σε αυτήν την προσωμοίωση η αρχιτεκτονική του δικτύου είναι η εξής: Περιλαμβάνει δύο γραμμικά κρυφά στρώματα με 200 νευρώνες το καθένα. Όλες οι συναρτήσεις ενεργοποίησης είναι ReLU.

Αν καλέσουμε την συνάρτηση $evaluate\_nn\_classifier$ δίνοντάς της τα train δεδομένα θα πάρουμε στην οθόνη μας:

Neural Network estimator gives an accuracy of: 93.57 % The 5-fold cross-validation score of the Neural Network classifier is 96.95 + -0.29

Παρατηρούμε από το cross-validation και μόνο ότι το νευρωνικό αυτό είναι παραπάνω από ικανό να γενικεύσει την δράση του σε ένα άγνωστο set δεδομένων. Επίσης το score του νευρωνικού είναι αρκετά ικανοποιητικό, ειδικά για τόσο μικρό όγκο δεδομένων.

Δοκιμή 2η

Σε αυτήν την δοκιμή αλλάζουμε όλες τις συναρτήσεις ενεργοποίησης από ReLU σε Sigmoid. Αυτήν την φορά ϑ α πάρουμε:

Neural Network estimator gives an accuracy of: 92.88 % The 5-fold cross-validation score of the Neural Network classifier is 95.90 $\pm$ -0.15

Σε αυτήν την περίπτωση τα νούμερα είναι ελαφρώς χαμηλότερα αλλά χωρίς καμία ουσιώδη διαφορά. Παρόμοια αποτελέσματα θα λάβουμε αν τρέξουμε το νευρωνικό με υπερβολικές εφαπτομένες.

Δοκιμή 3η

Σε αυτήν την δοκιμή δίνουμε στο νευρωνικό ένα μόνο γραμμικό κρυφό στρώμα με 200 νευρώνες και συναρτήσεις Sigmoid. Λαμβάνουμε:

Neural Network estimator gives an accuracy of: 92.27 % The 5-fold cross-validation score of the Neural Network classifier is 95.70 +-0.29

Και εδώ παίρνουμε παρόμοια αποτελέσματα. Φαίνεται λοιπόν ότι ακόμα και ένα "απλό" νευρωνικό δίκτυο είναι ικανό να λύσει ένα τόσο απλό πρόβλημα όπως η ταξινόμηση των ψηφίων. Δεν φαίνεται η αρχιτεκτονική του να επηρεάζει ιδιαίτερα το performance του αλγορίθμου. Η μόνη κρίσιμη παράμετρος που ενδεχομένως να δείξει κάτι διαφορετικό είναι ο ρυθμός εκμάθησης του Adam, όπου για κάποιο εύρος τιμών ενδέχεται το νευρωνικό να μην συγκλίνει ή να συγκλίνει πιο αργά. Κάνουμε μία τελευταία δοκιμή.

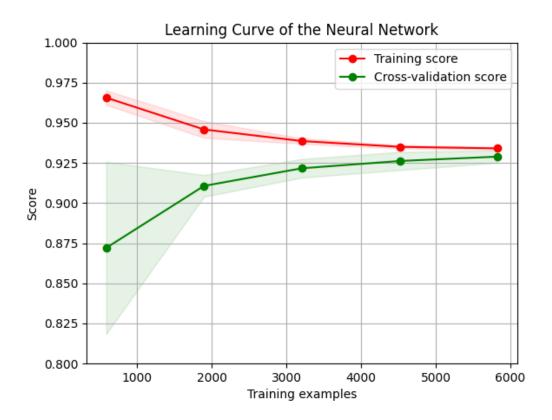
Δ οχιμή 4η

Στην δοκιμή αυτή παίρνουμε την ίδια αρχιτεκτονική με την τρίτη δοκιμή και απλώς αλλάζουμε τον ρυθμό εκμάθησης του Adam από 0.005 σε 0.001. Παίρνουμε:

Neural Network estimator gives an accuracy of: 89.18 % The 5-fold cross-validation score of the Neural Network classifier is 92.69 $\pm$ -0.32

Παρατηρούμε ότι η αλλαγή του ρυθμού εκμάθησης έκανε την μοναδική πραγματική διαφορά, καθώς έριξε το score κάτω από το 90%. Ενδεικτικά, ένας τρόπος να λύσουμε το πρόβλημα αυτό, αν θέλουμε να κρατήσουμε τον ρυθμό εκμάθησης ίσο με 0.001 θα είναι να αυξήσουμε τις εποχές του αλγορίθμου.

Ενδεικτικά στην τελευταία αυτή περίπτωση δίνουμε και την καμπύλη εκμάθησης του ταξινομητή:

Εικόνα 12: Η καμπύλη εκμάθησης του Νευρωνικού Δικτύου

Το cross-validation-score του δικτύου αυξάνεται πάρα πολύ γρήγορα ήδη από τα αρχικά στάδια της εκπάιδευσης, κάτι που δείχνει ότι ικανότητά του να αναγνωρίζει τα πρότυπα που εμφανίζονται στα δεδομένα αυξάνεται και αυτή καθώς προχωρά η εκπαίδευσή του.

Προφανώς οι υπερπαράμετροι ενός νευρωνικού δικτύου είναι πάρα πολλοί και πρέπει να ελέγχεται ο καθένας ξεχωριστά, κρατώντας τις υπόλοιπες σταθερές για να βγει κάποιο συνεπές συμπέρασμα.

Πηγές

 $\verb|https://github.com/slp-ntua/python-lab/blob/master/Lab%200.3\%20Scikit-learn.ipynb|$